

ЕЛЕКТРОННА ОСВІТА ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МОЛОДІ

КВАСНІЙ Л. Г.

кандидат економічних наук

КАРАМБОВИЧ Н. А.

Дрогобич

Глобалізація освітньої сфери проявляється у створенні сильної навчально-дослідницької бази вищих навчальних закладів, поглибленні фундаментальних знань, одержання яких сьогодні неможливе лише в «домашніх умовах» чи в академічній аудиторії.

Самостійна робота студентів вищих навчальних закладів набуває все більшої значимості та актуальності в нинішніх умовах навчального процесу. Тому організація самостійності навчання та виховання майбутніх спеціалістів, а особливо, в галузі економіки потребує глибокого переосмислення змісту, чіткого планування і якісного наповнення відповідно до вимог сучасності.

Під електронною освітою зазвичай розуміють учбові методи, в яких в якості навчального посередника виступає комп'ютер. Це – цілеспрямована навчальна діяльність, яка включає в себе одночасно навчання і вивчення, а для спілкування з аудиторією використовує, головним чином, ІТ-технології. Європейська Комісія та План Дій щодо Електронної освіти (2001) визначають його як «використання нових мультимедійних технологій та Інтернету для покращення якості навчання шляхом спрощення доступу до ресурсів та сервісів, а також за рахунок віддаленого обміну та співпраці» [6].

Серед основних методичних умов організації електронної освіти студентів з економічних дисциплін доцільно виділити оптимальне поєднання різноманітних форм не лише навчальної, а й практичної та наукової діяльності студентів, магістрів та аспірантів. Тому широке застосування комп'ютерної техніки, як засобу пошуку та одержання економічної інформації, сприяє розширенню варіативності, індивідуалізації та можливості диференціації завдань.

Враховуючи вимоги часу, з метою одержання більшого ефекту від самостійної роботи студентів доцільно розробити її науково-методичне забезпечення, щоб студент мав змогу при необхідності або на початковому етапі вивчення дисципліни чи дослідження конкретної проблеми розглянути існуючі методичні рекомендації з вивчення усіх навчальних дисциплін, роздаткові матеріали, тексти лекцій, відео посібники та електронні підручники. Такий підхід до організації самостійного вивчення дисципліни чи проведення науково-дослідницької роботи зумовить необхідність проведення індивідуальних консультацій з конкретних досліджуваних питань. Саме комп'ютерні технології повинні надати неоціненну допомогу у цьому, оскільки вони мають можливість надавати багатократне збільшення «підтримуючої інформації» та формувати широке інформаційне середовище [5, с. 69].

Впровадження сучасних інформативних технологій, використання комп'ютерної техніки, новітні бази даних, створення Web-сторінок тощо збільшує доступність до літератури з обраної проблемати і в конкретній сфері діяльності в сотні разів. Найважливіше значення, звичайно, має використання Інтернету. Так за останні два десятиліття глобальні комп'ютерні, телефонні та телевізійні мережі збільшили свої інформаційні можливості більш, ніж у мільйон разів. Світове використання комп'ютерів потроїлося у 90-х роках, у 1998 році їх кількість досягла 370 млн, а у 2010 році – 560 млн [6]. Динаміка використання послуг Інтернету свідчить про необхідність його використання і неоціненні можливості. Проте проблемою залишається те, що підвищення якості економічної освіти в сучасних умовах неможливе без фундаментальної гуманітарної підготовки, економічної культури і вихованості, знання іноземних мов. Вміння спілкуватися з іноземними колегами і партнерами, користуватися необмеженими можливостями світових інформаційних систем, вивчати зарубіжний досвід, читати фахову літературу мовою оригіналу в наш час не тільки життєво необхідно, а й неможливо без мовних здібностей, достатньо глибокого знання іноземних мов, і в першу чергу – англійської.

Головна мета вивчення іноземної мови в різних закладах освіти і особливо економічних, полягає у формуванні у студентів комунікативної компетенції, основою якої є вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок. Слід відмітити, що європейська вища освіта поступається американській і змушена використовувати їхні досягнення в економіці, бізнесі, культурі, військовій та інших сферах. Англомовні програми підготовки спеціалістів різних галузей, особливо у бізнесі дуже поширені у світі, особливо в європейських університетах та школах бізнесу. Показовими у цьому плані є країни Європейського Союзу. Так, наприклад, нідерландські та німецькі університети широко пропонують англомовні бакалаврські та магістерські програми, читають частину вузівських курсів англійською мовою. Підвищення якості підготовки економістів у вітчизняних вищих навчальних закладах неможливе без суттєвого покращення і оновлення змісту і методів викладання іноземних мов, особливо англійської.

У вирішенні аналогічних проблем також можуть допомогти різноманітні комп'ютерні технології вивчення іноземної мови. Стратегічним напрямком сучасного розвитку світової і вітчизняної вищої освіти є її орієнтація на англомовну літературу та англо-американську культуру бізнесу. І це не випадково, адже англійська мова – найпоширеніша міжнародна мова, якою у світ тепер розмовляє понад мільярд людей, а 350 мільйонів вважають її рідною. Це мова міжнародного спілкування, якою видається більш ніж половина технічних і міжнародних журналів світу, спілкуються на міжнародних з'їздах, симпозіумах і конференціях, спортивних і туристичних заходах, це мова новітніх і комп'ютерної техніки. Саме англійська мова є мовою спілкування через систему Інтернет, а на світовому ринку праці попит на магістрів, що володіють англійською мовою значно вищий, ніж на тих, хто освоював відповідну програму рідною мовою.

Враховуючи запас знань, одержаних студентом у загальноосвітній школі, продовжувати вузівську підготовку потрібно з посилення професійної спрямованості, поглибленого засвоєння економічної термінології, складання термінологічних словників з фахових дисциплін англійською та українською мовами, вироблення навичок ділового (бізнесового) мовлення як під час проведення занять з англійської мови, так і в процесі вивчення інших фахових дисциплін, проведення модулів і навіть при вивченні окремих тем.

У подальшій перспективі студенти-економісти мають можливість вивчати ряд нормативних курсів, особливо прикладних, англійською мовою.

Це сприятиме професійно спрямованому використанню іноземної мови до певної економічної спеціальності. Саме необхідність розроблення і підготовки комп'ютерних програм та курсів дасть можливість студентам економічних спеціальностей, на основі достатнього володіння англійською мовою, вміти грамотно виконувати цілий ряд фінансово-банківських, обліково-бухгалтерських, статистичних операцій, готувати доповіді, писати наукові роботи і навіть захищати дипломні та магістерські роботи англійською мовою. Аналітики оцінюють обсяги світового ринку комунікативних та інформаційних технологій у межах 1,83 трлн дол. у 1997 році, а у 2010 році ця цифра зросла у 2 рази; електронної комерції через Інтернет – відповідно 7 – 15 млрд дол. США. Таким чином, основними засадами підготовки майбутніх спеціалістів в сучасних умовах мають стати комунікативна спрямованість, наступність, професійна орієнтованість та особисте прагнення студентів у самовдосконаленні і підвищенні своїх знань через електронно-інформаційні системи.

Отже, стрижневою проблемою, яка охоплює всі види і форми навчально-виховного процесу в університетських навчальних закладах, була і залишається проблема якості підготовки фахівців. Економічна освіта в Україні у контексті формування світового освітнього простору зберігає традиційно високі показники вітчизняної вищої школи і нарощує свій авторитет та конкурентоспроможність відповідно до вимог часу, але для досягнення світових стандартів покликана здійснити ще цілий ряд важливих заходів щодо її вдосконалення.

Якість вітчизняної економічної освіти в першу чергу залежить від педагогічної майстерності та професійності викладачів. У зв'язку з цим дуже важливо сформувати новий тип педагогічного та економічного мислення самих викладачів, «озброїти» їх такими методичними прийомами, використання яких в навчальному процесі дасть можливість тим, хто навчається, одержати знання, навички та певний досвід у сфері культури та моральних норм підприємницької діяльності, стратегічного менеджменту, маркетингових послуг, комерційного права, інноваційної діяльності – всього того, що потребує сучасний світовий освітній простір і єдині стандарти вищої освіти в обов'язковому поєднанні з електронною освітою. ■

ЛІТЕРАТУРА

- 1. Лібанова Е. М., Палій О. І.** Ринок праці та соціальний захист. – К.: Основи, 2004. – С. 18.
- 2. Колот А. М.** Вища освіта як чинник формування людського капіталу: сучасний стан, тенденції розвитку // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. – Івано-Франківськ: Плай, 2007. – Вип. 4. – С. 12 – 16.
- 3. Геєць В. М.** Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку. – К., 2003. – С. 232.
- 4. Ходикіна І. Ю.** Університетська освіта в контексті інноваційного розвитку України // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. – К., 2006. – С. 9.
- 5.** Концепція розвитку економічної освіти в Україні // Освіта України, 23 січня 2004 року.
- 6.** Режим доступу: <http://sez.hiblogger.net / 250057.html>